

Југыд Туј

ВКП (б) Комі Обкомлѳн, Комі Авт. Обл. Ісполкомлѳн да
Обпрофсоветлѳн газет

№ 239 (2276)

Четверг, декабр 5 лун, 1929 во.

№ 239 (2276)

ГАЗЕТЛѳН ДОНЫС:

	1 тѳл.	6 тѳл.	Во
Учреждѳнїяслы да органїзацїяслы . . .	1—25	7—50	15 ш.
Гражданагы	65	3—75	7—50

Јуѳртасыме доныс 30 ур поснї гїждѳда стрѳкамы
Гачетсѳ почѳ сузѳдны Редактїямы вескыда,
лїбѳ пїемѳ новлѳдлысас пыр.

РЕДАКЦИЈАЛѳН АДРЕС:

СЫКТЫВКАР, Вадорвын улїч, 37 №
Тѳлефон 50 № г. Сыктывкар, Набережная, 37
Гїждѳдјас гачетѳ колѳ гїжны ѳтар лїстбокас,
мїчаа. Кырымавтѳм гїждѳдјас оз вїдлаоны.

ПЕТѳ 12-д ВО,

быд хун, субѳбтѳјасѳ кычї.

Вѳрлезан план оз поѳ јуклыны керка јурѳ.

ВѳРЛЕЗНЫ БОСТГЫТѳМЫС ГѳЛ да ШѳРКОДѳМА КРЕСТѳНАДѳС ТЫРМАНА ТѳВАРЈАСЫС ОЗ ПОѳ ЛЫШІТНЫ.

Колѳ Јонжыка нуѳдны массѳвѳј уж, паснѳдны сотсїалїстїческѳј орѳјыѳм.

Кушѳм ѳшїбкајас вѳчѳмаѳс Кучев да мукѳд јѳртјас.

Кызї бостгѳдны ужалыс
јѳзѳс вѳрлезѳмѳ.

Мѳд тыртны правїтель-
ствоѳн шѳктѳм сертї вѳр-
лезан программа колѳ бост-
гѳдны сїјѳ уж берѳѳ мїјан
областса ужалыс крестѳна-
с, паскыда нуѳдны мас-
сѳвѳј уж, став мїјан ап-
аратнымлыс ужсѳ сетчѳ
векѳдны. Массѳвѳј уж пыр
ї зїлам, мѳд гѳл да шѳр-
кодѳма крестѳна гѳгѳр-
їсны государтвогы вѳр-
лезѳмлыс јона коланлунсѳ
а с вѳласыныс бостгѳс-
ны сїјѳ ужас.

Вѳрлезѳм ѳдѳдѳм могыс
ї сѳтам ужалыс крестѳна-
лы торја ѳсѳгјас і ма-
терїалнѳј боксан—вѳрле-
зѳјаслы кооператсїја пыр
сѳтам унжык промышлен-
нѳј тѳвар, медвојдѳр ѳнїја
адын сузчытѳм тѳвар.
Пашѳм шѳктѳмјасыс ВКП(б)
Обкомлѳн да Обїсполкомлѳн
Колана выын-кѳ да кузѳ-
мѳн мї нуѳдам тајѳ уж-
сасѳ јѳз пѳвсын, ѳерт, ун-
жык гѳл да шѳркодѳма
крестѳнаыс бостгѳсны вѳр-
лезѳм ужад.

Кучев да Бѳлајев јортјас
бостѳмаѳс мырѳдна метод
вѳрлезѳмын.

Обкомлѳн да Обїсполком-
лѳн сѳтѳм тујвїзгыс ѳткы-
н ужалысјас пѳдѳжык
сѳлѳмаѳс, најѳ бостѳмаѳс
нуѳдны вѳрлезѳмын мыр-
ѳна метод.

Комїлѳсса правлѳнїѳн
предгѳдѳтелсѳ вежыс, Ку-
чев јорт, ѳкѳабр 12-ѳд лу-
нѳ сѳтѳ став вѳрпромхозјас-
ны тѳлеграмма, шѳктѳ:
јуклыны вѳрлезан задѳн-
нѳ торја грездјас кѳст да
еланкајас кѳст. Мѳд
їктсѳветјас вїзѳдасны вѳр-
лѳчѳмсѳ, кѳдї воѳ быд кре-

стѳнїлы. Кушѳм крестѳ-
нїн оз вѳч асгыс пѳјсѳ,
прїмїтны мерајас

Комїлѳсын ужалыс Бѳ-
лајев јорт сы бѳрын сѳтѳ
вѳрпромхозјаслы мѳд пѳв
їндѳд: тѳнїја сѳтѳм тѳле-
грамма сертї-пѳ колѳ вѳлї
тїјанлы ѳтѳв раїсполком-
јаскѳд да сїктсѳветјаскѳд
јуклыны вѳрлезан задѳн-
нѳсѳ быд керка јурѳ. Мѳд
вѳлї тырмымѳн нагрузкасѳ
тѳвбыд кѳжлѳ јукѳма быд
керка јурѳ. Горнїтны та
јылыс собраннѳјас выын
да собраннѳјас вылас шу-
ѳмјас сертї нуѳдны ѳлѳмѳ,
нѳкушѳма сыыс нѳкеж-
тѳг.

Сїз-кѳ, Кучев да Бѳла-
јев јортјас асланыс їндѳд-
јасын шѳктѳмаѳс нуѳдны
вѳрлезан задѳннѳсѳ быд
керка вылѳ јуклѳмѳн, мѳд
ногѳн-кѳ шуны—вѳчны
разверстка, мырѳдн, труд-
пѳвїнностѳн тыртны вѳрле-
зан план. Иванов јорт сїз-
жѳ ужалѳма.

Кулѳмдїн рајонын, кра-
увса судын предгѳдѳтел,
Иванов јорт їндѳдјас сертї
„Рабочая программа брига-
дира по усилению темпа ле-
созаготовок“, сѳщѳм жѳ уж
вѳлѳм нуѳдсѳ. Сенї-вескы-
да вїсталѳма, кѳдї оз пет
вѳрѳ ужавны, лїшїтны зї-
кѳз табакыс, щѳјыс, сака-
рыс. Оз-кѳ петны вѳрѳ сїк-
тыс 75%-ыс став јѳз пїгыс,
кѳдјасѳ поѳѳ медавны,
лїшїтны і мукѳд сїкас про-
мышленнѳј тѳварјасыс. Сї-
јѳ їндѳдјас сертї вѳлѳмкѳ-
ї нуѳдѳмаѳс кѳѳаїственнѳ-
полїтїческѳј договор кулѳм-
дїнса да керчѳмјаса граж-
дана пѳвсын. Сїјѳ догово-
рас јѳшѳѳ сѳдтѳд їндѳма-
ѳс, колѳ-пѳ быдѳма сїкас

ужїзѳјас перїны вѳрлезыс-
јасыс ужалан доныс, сѳг-
ластїчас-кѳ сїзсѳ вѳрлезыс-
гыс.

Оз поѳ јукны вѳрлезан
задѳннѳсѳ быд керка јурѳ.

Танї вїсталѳм їндѳдјасыс
Кучев, Бѳлајев, Иванов
јортјаслѳн абу шогмана.
Јѳшѳѳ-нїн абу шогмана,
нѳкушѳм классѳвѳј вїз та-
нї абу-да.

Нѳкушѳм јуклѳм керка
јурѳ вѳрлезан задѳннѳсѳ
(разверстка) оз поѳ нуѳдны.
Оз-жѳ поѳ лїшїтавын колана
тѳварјасыс вѳрѳ петтѳмыс,
тырмытѳм (дефїцитны) тѳ-
варјас кычї. Оз-жѳ поѳ
сујавны постановлѳннѳјасѳ
вѳскыда ужалан доныс быд-
ѳма ужїзѳјас государтво-
лы керлезысјасыс перїѳм
јылыс.

Иванов да Кучев јортјас-
лѳн їндѳдјасыс полїтїка
боксан абу вескыдѳс. По-
мѳз-кѳ вѳлї нуѳдны, сѳщѳм
їндѳдјасыд медвојдѳр їнмѳ
гѳл да шѳркодѳма крестѳ-
налы. А тајѳн шѳркодѳма
крестѳнаыс кѳдї јїтѳд-
ыд вермас лїчавны, торк-
гыны.

Бура массѳвѳј уж нуѳдѳ-
мѳн, батракјас да гѳл крестѳ-
тана вылѳ пыкѳмѳн, удар-
нѳј брїгадајас, арѳелјас да
вожѳмстчыс ужалыс крестѳ-
на бостгѳмѳн да на бѳрыс
мукѳд став ужалыс крестѳ-
насѳ кыскѳмѳн мї, нѳкушѳм
развїорсткатѳг, верма
тыртны правїтельствѳн сѳ-
тѳм задѳннѳсѳ. Сы вылѳ
колѳ сѳмын зелѳдчыны
став ѳбществѳннѳј органї-
затсїјајасыс.

„Југыд Тујын“, декабр
3-ѳд лунса номерын, мї
лѳзїм белкорлыс гїждѳ:
Ношѳлса ударнѳј брїгада
сѳтѳма јурѳдѳчѳм уж вылѳ
400 кер. Брїгадаас 13 морт.
Сїз-кѳ, 13 морт асгыныс

Тѳвныр кыптылас.

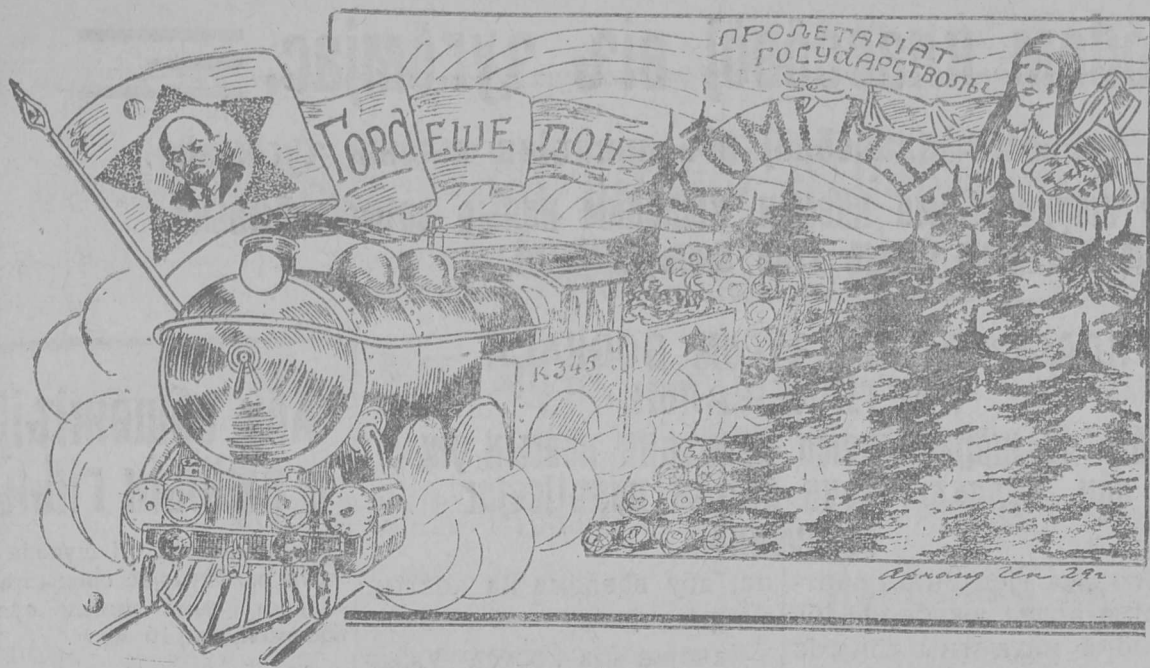
Ангїјаса палата ѳбщїнын Маكدѳналд јуѳртѳма—морскѳј
ѳерлавајаслѳн локтан конферѳнсїја вылѳ-пѳ ангїјаса делегатсїја-
ас локтасны, ачыс Маكدѳналдыс, мукѳд государтвојаскѳд сѳрнї
нуѳдыс мїнїстр Генѳерсон, адміралѳствѳмыс медвојча лѳрд (мор-
скѳј мїнїстр) да Індїјаын дѳлајас нуѳдыс мїнїстр.

ужалан доныс сѳтїсны 132
шѳјт гѳгѳр, быд морт 10
шѳјт гѳгѳр. Мїјан-ногѳн-кѳ,
тајѳ абу-жѳ вескыд уж.
Оз поѳ быд ужалысгыс
јурѳдѳчѳм вылѳ бостны 10
шѳјтѳн. Мѳд ѳѳлѳ, ѳерт,
государтвогы ѳсѳг вылѳ
сѳтны зајѳм бостѳмѳн, ѳѳм
чѳжан кассаѳ пуктѳмѳн,
(сїјѳ выгѳднѳ і аслыс ужалыс-
лыгыслы), с. в., лїбѳ мыј
вылѳ-кѳ пуктыны ѳѳм суб-
ботнїк вѳчлѳмѳн.

БОСТѳМА ПЛѳНѳ 300 БЕЛОГВАРѳЕЈЕЧѳС.

Чїта. Стантсїја Манчжу-
рїја бостїгѳн бостѳма плѳ-
нѳ 300 белогварѳејѳчѳс. На
пїын ѳмѳс јѳжыд органї-
затсїјајасыс тѳдѳчана јурну-
ѳдысјас. Плѳнѳ сурї нѳча-
јевскѳј дївїзіяыс полков-
нїк Мамѳров, кїтајса ко-
мандѳваннѳлѳн рѳч сѳвет-
нїкјас пїыс ыжыд мортыс
уна тѳѳѳа, генѳерал Шїлнї-
ковлѳн вокыс,

Комі ужалыг Іоз сетасны гөрд ешелон. шыбачым

став Комі областуса вөр да візму дорын
ужалыг-јас сојузса шленјаслы да став вөр да
шпал вөчыг-јаслы, кыскагыг-јаслы.

Вөр да візму дорын ужалыг сојузлөн Облкомітет президіум аслас заседаньё вылын нојабр 28-өд лунө 1929 воө нымкофа кывзис пөдфелнөјса ужалыг војтырлыг көсјыгөмсө тыртны вөрлеқан программа содтөдөн да мөдөдны совет правітелство вөртыра гөрд ешелон Октабрса револютсіјалы 13 во тырөм кешлө, мыј вылө көсјоны лезны да кылөдны Котласөз өтө керјөн да шпалөн, налыг чукөстчөмнысө став керлеыг-јас дінө бостгыны гөрд ешелон тыртөм ужө.

Та куа Областуса комітетлөн президіум чукөстчө став сојузса шленјас дінө да вөрлеыг-јас дінө, і корө пөдфелнөјса ужалыг-јас моз-жө дон босттөг лезны өтө кер да шпал, бостгыны кылөдны Котласөз.

Облкомітет корө быд пріјомшчкөс, вөрын ужалыг быд служащөјс лөсөдны катшщө да прімітны керсө да шгалсө гөрд

ешелонө. Корам Комілес правленнөс сетны кола на індөдјас та куа.

Быд рабочкомлы, сель-рабочкомлы, феланкомлы, месткомлы, профуполномоченнөјјаслы пыр-жө колө завофитны котыртны тајө уж вылө мјан шленјасөс, став вөрлеыг-јасөс, медем март первојөд лун кешлө став керсө да шпалсө петкөдны катшщөдө.

Мјан сојузлөн мөд пленум көсјыгөс правітелство воын керлеқан план тыртны содтөдөн. Сіјө шуөмсө олөмө заводітисны-нын пөртны пөдфелнөјса ужалыг војтыр.

Меф став област пагта вөрбердын ужалыг војтыр вөтчасны пөдфелнөјса бөрсө: тыртасны вөрлеқан программа содтөдөн, сы кынчө лөсөдасны вөртыра гөрд ешелон совет правітелство кочін пыдді,

Вөр да візму дорын ужалыг-јас сојузлөн облкомітет президіум.

Брігадаын ужалыг-јас ас костаныс јукісны ужсө.

(Нојабр 22 лунө Ташө (Мажа са учвөрпромхозулы) воіс феленечса брігада 21 мортыг (на пыщкыг 8 нывбаба). Брігада ассыс вынсө јуклөма груп-пјасө 3-5 мортөн. Быд группайн емоё пөрдөчыг-јас да кыргыгыг-јас.

Очолса том јөз пыщкыг брігадаө өтүвтчисны 7 морт. Феленечса да очолса брігадајас чорыда кутчыгөны вөрын өтүв ужавны.

Мывдінса профсојуз-нік-јас оз зілны вөрлеқом вөсна.

Мывдінса (Кулөмдін рајон) вөрпромхозлөн колан вөса сертө вөрлеқан заданнө содөма кык мында, сөмын вөрлеқан ужыс мунө зев нөжјө. Вөрпромхоз зевтчө быд боксан, зілө ужсө өдөдны, а отсөг общественнөј організаціја-јасан абу.

Лыдфыган керка кык төлыг чөжөн нөтө сорні-на ез нуөдлы вөрлеқом јылыг.

Профорганізаціјајас лөсөдөны профклуб, медем гажажыка кадсө колываны, а вөрлеқан уж еновтөмаө бокө. Ужпасас нөтө кыв вөрлеыг-јас пөвсын ужалөм јылыг абу пасјөмаөс. Профклублөн ем кіноаппарат, корөны вөлі сі-јөс вөрлеыг-јасөс обслужі-вајтны, сөмын профклубса правленнө ез сет.

Партіјечјас унжыкыс ветлөны командіровкаө, комсомолечјас ставныс вөрын нөс, вөрпромхозлы отсө-ны колыны сөмын служащөјјас—профсојузса шлен-јас, а најө отсөгөм пыдді зілөны вөрлеқан ужсө пад-мөдны.

Мажер.

өтө шыпас вөсна кулім во чөж волокіта,

лыбө, кызі суд да РКІ сорлалөмаөс
Педөтөс Педөрөн.

Неважөн ме ордын вөлі өтө делө. Тајө делө куа-ыс ужнуөдөмсө быт ковмас јөз өінвоө петкөдны. Гор-ні мөдас мунны Покча өік-тын (Печера јылын) олыг-јас јылыг, Педөт да Пе-дөр Васіллоуіч Мефентсов-јас јылыг,—суд, РКІ да прокуратура јылыг.

1926 воө, мај 10 лунө, Педөт Васіллоуіч Мефентсөв сетөма Сојузхлеблы кырым, ужа-пө 43 ш. да 89 ур. 1927 воөз ужјөзтө абу мынтөма. Сојузхлеб көсјыгөмтө Педөтлыг ыстө-ма судө.

Нолөд уч.нарсудын (Ку-лөмдін у.) судфа Потапов јуралігөн 1927 воө март 23-өд лунө шуөма перјыны көсјыгөм сертө Педөт Вас. Мефентсовлыг 43 ш. 89 ур да содтөд судөбнөј рөскод-јас.

Педөр Мефентсов гіжіс Сојузхлебө норасөм, ме-пө нөтө абу ужа, лөма-пө көнкө ошыбка. Сојузхле-быд абу і вічөдлөма тајө норасөмыд вылө.

Апрел төлыгын 1928 воө Педөр Мефентсовлыг ов-мөссө мырдөн гіжалөмөн да вузавлыны повчөдлөмөн перјөмаөс 20 шәйт, сетөма-өс квітантсіја № 31.

Секі Педөр норасөс Обл. РКІ-о, ыстас квітантсіја да доказательство. 29 воө фев-ралын, 23-өд лунө, 60-4-440 нумера гіжөдөн-РКІ, Куд-рашов да Мајегова кыры-малөмөн Педөрөс јуөртас, судлөн шуөмыс-пө вескыд.

1929 воө апрел 12-өд лунө Педөр Мефентсов гі-јас норасөм областуса прокурорлы. Апрель 15-өд лунө обл. прокуратураған Ілчукова јорт сылыг нора-сөмтө ыстө 2 уч-са проку-рор отсөгылы делөсө від-лалөм вылө. Мај 3-өд лу-нө 29 воө 1016 нумерөн прокурорлөн отсөгыс Мо-торін корас нарсудлыг де-лөсө відлалөм вылө.

Мај 8-өд лунө 29 воө, № 213, нарсудфа Злобіна гіжө, абу-пө корөм делө-ыд, буржыка мөдыг кешлө гіж кушөм вөса да мукөд-тор.

29 воө јул 27 лунө ІІ уч. прокурорлөн отсөгыс Мо-торін гіжө мывдінса мілі-

тсіонерлы, кушөм ем сы ордын ісполлїст Сојузхлеб-лы Мефентсов Педөр Ва-сілев. 51 шәйт да 79 ур перјөм јылыг. 43 шәйтөа-ныд кәјөма-нын 51 шәйтөз.

29 воө август 7-өд лунө м-р Попов гіжө: Мефен-тсөв Педөр Вас-лөн ем іс-поллїст потребобшествоө гөм перјөм јылыг—46 шәйт да 21 ур. Сетыг мынтөма сөмын 4 шәйт; сөсөа не-кушөм абу. Ачыс м-рыс се-кі-на вөлөм должностсө прі-мітөма. Сөнәабр 1 лунө 29 в. 2 уч. прокурорлөн отсөгыс сөнтсов-нын щөктө нарсуд-лы прәмәјжыка делөјассө відлалыны да Мефентсов Пе-дөрлыг „делөсө“ відлалөм вылө ыстыны.

Окәабр 5-өд лунө щөктө мөдпөв, сетө срок ыстыны-сө. Нојабр 3-өд лунө 29 воө делө воіс прокурор ордө. Судфа Потапов да секре-тар Мајегова ыстөмаөс.

Нојабр 6-өд лунө 29 воө делөсө відлалөм бөрын ты-довтчис: көсјыгөмсө Сојуз-хлеблы сетлөма 1926 воө Покча өіктса гр-н Педөт Васіллеуіч Мефентсов, а ко-рөны гөмсө Педөр Мефен-тсовлыг.

Судфа Потапов кызі су-рө көсјыгөм вылас вічөд-лөмөн шуөма перјыны Пок-ча өіктса гр-н Педөр Ва-сіллеуіч Мефентсовлыг. Со-јузхлеб делөсө абу-жө вес-көдөма. РКІ сөщөм-жө леч-кө шөдөма, відлалөма да ыс-төма нелучкі індөд. Та вөсна места вылын Педөр-лыг бостлытөм гөм мырдөн перјөмаөс, а Педөт, көн-кө, пукалө да сөралө.

Өні делөсө лөі пырыг-пыр правітөма, щөктөма судфа Потаповлы агөыс „технічөскөј“ ошыбкәсө вес-көдны. Колө нөшта бөр сетны Педөрлы мырдөн сылыг перјөм гөмсө. Код-лыкө колө індыны судфа Потаповлы, сіз-жө Кудра-шовлы, Мајеговалы РКІ-ыс, да судфа Злобіналы чун пыр делөјас вылө вічөдлө-мыг да ыжыд волокіта па-нөмыс.

А. Армејскіј.

Петі медвоза нумер га- зет Нөмеч кыв вылын.

Самојөдсөнојө. Төлвісөчнөјын петіс медвоза нумер [нөмеч кывја газет—„Чарјан Вын“ (Краснөј Тундровік“). Передө-вітсаас газет петөмсө донјалө-ма нөшта өтө зев төдчана тор-јөс моз нөмечјас култура ны-лөдөмын, да кыз выл јон ору-жіјөс моз тундраса овмөс выл-нөдөмын.

Лөзөм кујим со екземплар газетыс зев өдјө разаліс.

Газет өні петө быд вежонын

өтчыд, мөдыөжык чәјтөма лөз-ны быд вежонын кыкыс. („Правда северә“ газетыс).

28 лунөн 700 кер.

Мажа са учвөрпромхозлы Ташын ужалыг-јас—Н. І. Фестеров да М. А. Јелфі-мов вөрын пөрдөчисны 28 лун да кыкөн пөрдөчисны 700 кер. Вөрын најө көс-јөны ужавны төвбыд да асбөргәныс вөтчыны чу-салөны став вөрлеыг-јасөс Мажа са учвөрпромхозулыг.

Аскрітїка пыр бырөдам классөвөй віз зугөмјас.

Јачејкаын вісөмјас вөсна аскрітїка тупкөма. Классөвөй віз практіка вылын зугөмаөс.

Јонмөдам уж батракјас пөвсын, гөль да шөркөд-дема пөвсын, кыпөдам налыс вөзмөстчөмнысө, аскрітїка пыр сотам асланым ужыс став нельучкїјассө.

Візса партјачејка нїнөм абу ужавлөма.

Третјакөв јорт кыв вылас партїја тувїз дор, збыльвылассө мөдәрө.

Візса (Јемдін район) партјачејкаын важөн-нын некущөм уж абу мунлөма. Сени секретарыс Закаров—важ стражнїк, классөвөй віз оз нуөд. Мукөд шленјасыс олөны лантөмөн-жө, јачејкалыс ужсө оз зїлыны сувтөдны вескыд тув вылө.

Нарсудда Третјакөв (јачејка бјуроын шлен) ескө батракјас пөвсыс петөма, сөмын партїялыс тувїзсө оз вескыда нуөд. Нан кооперативыс оз лучкїа сөтавы, кооперативса правленнөса шленјас да ревкомїсїјаса шленјас аслыныс нансө бөстөмаөс мїјда төрөма. Третјакөв та понда гїжө быдлаө, Третјакөв та јылыс төдө. Сөмын өіктас лантөмөн олө да ачыс щөщ нансө запасїтө, бөстөма јежыд пыз мешөк норматөг. Третјакөв кывнас классөвөй візтө нуөдө чорыда, а делө вылас вөчө мөднөг. Пөлөвнїкса кулак Паш Мїкол Ван нөјтөма вөлі гөжөмнас гөль крестанїнөс—Ізөсїм Фөтїјевөс (сіјө, кызї волїсполкомса шлен, Паш Мїкол Ванлыс јавїтлөма нан). Третјакөв тајө делөсыс адөма частнөј мыжалөм да зев јона төждысөма, мед Ізөсїм мїрїтчас Паш Мїкол Ванкөд. Ферт, танї чорыд классөвөй візид абу, кор коммуїст мїрїтөдө гөль крестанїнөс кулаккөд.

Сөсга Третјакөв кывнас төждысө ковтөм јөзөс аппаратыс вөтлөм вөсна (Вїзын-пө нарсудын ужалөны ураднїкјас, стражнїкјас да с. в.), а делө вылас баражө вөчө мөднөгөн. Надсудас секретарын вөлөма Нөкучаев—важ ураднїк. Сїјөс РКІ шуөм куза вөтласны уж вывөсы, а сьместаө Третјакөв бара-жө бөстөма важ стражнїкөс.

Третјакөва (судфалөн гөтырыс)—коммуїстка, некөн оз служїт, політіка боксаң вежөрыс ем. Јөз

костын некущөм уж оз ну. Бабајас костын-кө щөктасны ужавны, кїнас і кокнас өткажїтчө: ме-пө на пөвсын ужавны ог вермы, најө менө оз гөгөрвоны, дај ме налыс нектор ог гөгөрво. Сїјө ассө лыддө јона төдысөн, а өіктса ныв-бабајасыд велөдчытөмөс. Оти кандїдатка Суровтсева 27-д вөсан-нын кандїдаткаын партїјаса шленө да өнөз-на оз куз лыдфыны нї гїжны. Сїјөс велөдөм пыддї Третјакөва шуө: „Суровтсеваөс партїяыс колө вөтлыны, сїјө неграмотнөј, партїяын овны оз вермы“. А Суровтсева, көтї неграмотнөј, јөз костса ужтө вөчө унжык.

Мукөд партїејчјас сїз-жө нектор абу вөчлөмаөс, ставныс вїдчысөмаөс партчїстка.

Вөрлөзөм да коллектївїзатсїја куза јөз костын абу гаравлөмаөс. Сїктын өнөз-на абу колхоз, вөрлөзны нојабр төлысөз некод ез бөстөвы. Індустріалїзатсїја којмөд зајом разөдөмаөс сөмын 50 прөчентсө заданнө сертї. Гарнцевөј сбор мельнїчјасө пукталөмаөс вьвтї еща, дај сїјө-на өнөз абу мөвпыштлөмаөс бөстнысө.

Проверко мїсїја шуїс партїяыс вөтлыны кык мөртөс да кыкы сөтны строгїј выговор. Прөверїтөма лої 7 партїејчөс.

Вөзө кежлө партјачејкалы комїсїја щөктїс јонжыка кутчїсны вөрлөзөмө, бөстөныны течны колхозјас, быд ужын нуөдны чорыд классөвөй тыш, регыджыка кутчїсны політіка төдмалан ужө, сөтны тув аскрітїкалы, бырөдны ас костыс да служашщөјјас костыс венласөмнысө, кыскыны тајө гырыс ужјасас гөля да шөркөд-дема олыс крестанөс.

Н. Ф.

КЛАССөВөЈ ВїЗ ЗУГөМ ГОГКАСА ПАРТЈАЧЕЈКАЛөн.

Гөль да шөркөд-дема крестана пөвсын уж абу, кулаклы вөча сувтөм партїејчјас оз нуөдны.

Гогкаса (Јемдін р.) партјачејка аслас уж бердө абу вермөма матыгтны гөля да шөркөд-дема олыс крестанөс. Пусө, кыз шуасны, пөстас. Быд уж бердын мырөны сөмын агныс да өіктсөвет. Мыј сени вөчө, некод лучкї оз төд.

Сы костї, ферт, кулак мыј вермө да кызї позө, нуөдө јөз костын уж. Сылөн „агїтпропыс“ вөлөм буржык партјачејка дорыс. Сїктсөвет бөрјысїг кежлө јачејкалөн пөштї некущөм лөгөдчөм уж абу мунөма: гөль крестаналөн чукөртчылөм абу вөлөма, абу вөлөма і мукөд уж. Сїзї-жө мунөма і мукөд кампаннөјас.

Кулак Ј. Е. Трошевлы (важ купеч, өнїсылөнем мельнїча) пуктасны торјөн вот да мельнїча вылө гарнтсөвөј сбор. Секї сїјө јөз костад ужтө нуөдөма быдлаын: мельнїчаад ізїг мөзыс дај вїчкөын. „Повөдлана“ методөн сїјө ужалөма. Сөвет властыд-пө пікө воөма, өнї-пө менө зөскөдө, а сөсга і тїјанөз воас. А өнї-пө ме гөль крестаналыс ізөмыс, ферт, кута бөстны пычөн. Кулак нуөдө горнї бөрјыны өіктсөветө сөщөм јөзөс, кодї ескө став јөзыскөд бура олїс. „А сөщөм ужалыс вермас лоны сөмын бура олыс костыс. Корны ковмас бөрјысїгөн і мем щөщ кыв“—горнїтө.

Трошевлөн тащөм горнїд абу вөс вөшөма. Сөветө бөрјысїгөн уна чукөртчаланїнын подкулачнїкјас пондылїсны корны, мед кулаклыс чїнтасны вїзму вот, шыбытасны гарнтсөвөј сбор да сөтасны сылы щөщ бөрјысан права. Та вөсна мукөдлаас вөсїг лөлөма чукөртчаланїнгаыс разөдчавны.

Јачејкаыд абу-на і секї „гөгөрвоөма“ гөль да шөркөд-дема крестана костын уж нуөдөм јылыс. Сїктсөвет бердын өнөз абу гөль крестаналөн асланыс груп-

па, абу вөвлөма на костын і торја чукөртчылөм.

Јачејка јөз костса ужыс вөлөм полө. Полө, ферт, сїјөн, мыј сылөн аскөстас вөлөма вїсөмторјас, мед сыс оз пондыны вїдны. Вөс-кыда-кө шуны, повөдма аскрітїкаыс.

Волїсполкомын вөзза јуралыс Пудов да секретар партјачејкаыс Лөтїјев абу паныд сувтлөмаөс кулакјаслы нөтї. Бөстам нан норма сөталөм. Тајө кык другыд нан сөталөмаөс кодлы вөлөм колө дај оз. Сїјө-жө Лөтїјев јорт мувїз јуклысїгөн гөль крестанөс некущөма абу дорјылөма, попјаслы сөтавлөма вїзјас, абу шулөма паныд кыв. Дон бөсттөм вөр сїзї-жө абу вөс-кавлөма медвојдөрсө гөль крестаналы.

Гөль крестаналыс оз адывны јачејкагаң некущөм өтсөг, нї чүјдөд. Шөркөд-дема крестана боки-нөс-жө. Ферт, кулакдылы тајө зев бур сөвет-властлы паныд горнї вөчїгөн да ас кабырулас гөль крестанатө бөстїгөн.

Партчїстка дырїјї первој лунјаснас јөз вөліны уна. Горнїтїсны медгаыс подкулачнїкјас. Најө ез партїја чїстка понда горнїтны, а јонжыка кулак Јогор Ванөс дорјөм јылыс. Најө щөктөны вөлі комїсїјалы ас ужас медвојдөр Јогор Ванлыс шыбытны вотсө, гарнтсөвөј сбор, с. в. Та понда горзїсны Јогор Ванлөн рөдвужыс, озыра олыс јөз. Оти горзыс бабалөн мужїкыс вөлөма белөј армїяын.

Кор төдмалөма лої кодлы жал кулакыд, гөль крестаналыс агныс пондїсны јачејкалыс вїставны нельучкїјассө. Ферт, омөла-на, полїгтыр. Од најөн некод ез чүјдөдлы, најөс вөлі кулак лїчкөма. Партчїстка дырїјї сөмын Гогкаын аскрітїкаыд заводїтчыс, сөтчөз ез вөвлы.

Абу общежїтїјө, а омөлік гїд-на.

Сыктывкарса ІІ щүпөда школанн велөдчысө олөны Республїканскөј улч вылын сулалыс общежїтїјөын, 16 мөрт.

Оти вежөсыс олөны 10 мөрт (војдөр олїсны унжык) зон челөд. На пыс куїмыс батрак пїјан, мукөдыс гөля да шөркөд-дема олыс крестана пїјанјас.

Кушөм налөн сени олөмыс? Вежөсыс петө лок дук. Оти фөтїна куїм төлыс-нын уалө зїк куш пөв вылын. Вөлпөс-нї ешкы абу, школалөн ескө зев-нын вөжөн вөлі бөстөма матерјө матрасјас вылө-да сөмын өнөз-на вуртөгыс вөзшөрө куїлө. Обөд олпуны. Олөны пөсва да 300 граммын вылын. Уналөн чунјасыс-нын коомөма да өін дорјасыс лөзөдөма.

Велөдчысө ескө унаыс-ны шыаелїсны—пывөан-пө ломтыны колө, сөмын шыаөмтө налыс пыддї оз пуктыны да вөчакыс вїзөны: „Нөрөвїтөј, ломтам коркө!“ Сөсга сїз бара і колө.

Мөд вежөсыс олөны өнїсө Налөн мөд өлкаса оланнөгыс Кварт пїјас ем өтї важ поплөдныс, мөд Лөнїнградыс кодлөны ныв. Најө пөлзүјтчөны общежїтїјөдн да бөстөны сөпендїја Лөнїнградсаыс щөкыда топөд лывлө сени олыс мукөд нывјассө. Комсомол јачејкаын секретарыс шуө:

— „Менө зїкөз јөртїсны бышөјјасыдлөн нывјасыс. Оз сөтнывөла урокјас велөдны. Лөнїнградса нылыс пыр чукөртө бышөјјасыс нывјассө да өтвылн менө пїналөны. Лоас, буракпетны часнөј квартїраө“.

Татыс тыдовтчө, өтїк вежөсыс пїонерјас пондөмаөс најт пїматөјтчыны, а мөд вежөсас бышөјјаслөн нывјас бөстөмаөс өкїподуланис ставсө да жмїтөны мукөд олысөсө.

Јачејкалы чїстка бөрыс ковмас бөстөныны чорыда јөз костын уж бердө. Јонжыка кутчїсны аскрітїка дорө, сујны сїјөс ужалыс крестана пїјө. Чорыда бөстны классөвөй вїз быд уж бердын. Сөтны гөля олыс јөзлөзакон куза өтсөг. Нуөднысө уж гөль крестана пөвсыс дај шөркөд-дема крестан пөвсын, бөстны партїјас гөль крестанөс да батракјасөс.

Н. Ф.

Віт вога план олөмө нуөдөмыс щөктө чорыда бөгтөыны спетсіалістјасөс лөгөдан ужө.

Тажө ыжыд мөг мјјан, спетсіалістјас тырмытөм вөсна вермасны торкөыны
овмөс кыпөдан планјас.

Чорыда ужсө нуөдөмөһ, мј лөгөдам мјјанлы колан кваліфітсірованнөј кадрјас.

Кымынкө кыв студентјасөс контрактүтөм јылыг.

јас вылын (нојабр 5-өд да 18-өд лунјасө) шуіс нуөдны уна пөлөс меропријаттөјас кваліфітсірованнөј ужалөјасөс асланым област ын лөгөдөм куза.

Обісполком шуіс шыағны Наркомпросө да ВСНХ-ө Комі областлы ВУЗ-јасын местајас ғетөмсө содтыны 150-өз, сіз-жө і област саяса техникумјасын 150 местаөз-жө да рабфајас выло—80-өз.

Сөгөа шуөма шыағны тсен-тральнөј органјасө 1930-31-өд во-ын Сыктывкарын востыны индустриальнөј техникум да Ульана-са леснөј техникум бердын лес-соексплоататсіоннөј отделеһыө. Сөгөа корны Наркомпросөс 1931-32-өд воын востыны медітсінскөј техникум да педтехникум бердын дошкольнөј отделеһыө.

Таво лөгөдны 6 төлыөгөа курс-јас лыквідаторјасөс велөдөм ку-за. 1930-31 воын педтехникум бердын лөгөдны өтө вога курсјас І ступеһа школајасын велөдө-јаслы.

Та кынз, мөд ступеһа шко-лајасын шуөма регыджык нуөд-ны профессиональнөј уклонјас. Об-планлы да Обонолы щөктөма по-вышеннөј школајас восталөм ку-за плансө выл пөв відпавны да паскөдны сіјөс.

Візмү овмөс сотсіализм туј вы-лө вужөдөмсө өдзөдөм куза, Об-ісполком щөктіс семілетка шко-лајасөс регыджык, пөртны ШКМ-ө мөд во кешлө шуөма воставны рытја ШКМ-јас да крестанаөс велөдан курсјас.

Колхозныјјасөс да агроуполно-моченнөјјасөс велөдөм куза Уль-анаса техникумын таво лөб ну-өдөма торја курсјас.

Кооператівјасөс ужалөјасөс велөдөм мөгө 1930-31 воын лөб востөма кооператівнөј школа.

Віт вога план олөмө нуөдөмыс щөктө мјјанөс чорыда бөгтөыны кваліфітсірованнөј ужалөјасөс лөгөдан ужө. Тајө ужсө нуөдныс мј втчыөам отсөг став ужалөы јөзөһ.

А. Мофанов.

Индіјаса профсојузјаслөһ конгресс.

London. Индіјаса проф-сојузјаслөһ Каунпорын, му-ніс конгресс. Конгрессыс прімітөм резолутсіјаас кор-рө, медем Индіјалы вөлі ғетөма һезавісімоост да лөгөдөма робочөј республика. Ісполкомса јуралыө конгресс бөрјіс Субхас Бозөс, геһеральнөј секретарө деш-пендөс. Конгрессөс торјөд-чыөјас вөкыдыв мунөы лідер джонкөд јөзөдісны шыөдчөм да мыждөны кон-гресслыг өһіја составсө Мөскупа дор мунөмыг.

Кор мјјан Сөвет Сојуз-ын лөгөдісны овмөс да культура кыпөдан вітвога планјас да кор важ нога ужјасөс пабрік-заводјаслыг да му ужалөмлыг заводі-тісны вежны да паскөдны, секі адзісны, мыј Сөветса Сојузлы сотсіализм нога олөм лөгөдігөн ковмас зев уна спетсіалістјас. Адзісны, мыј спетсіалістјасыс озжык пондыны тырмыны. Сыпон-да трестјас, көһајственнөј організаціјајас студентјас-көд пондісны кырымавын контрактјас (договорјас). Пөндісны студентјаслы ғет-ны ыжыджык өтепендіја велөдчиганыс, меде ескө најө буржыка велөдчисны да локтісны на ордө ужавны.

Мјјан гөһ да бөрын кы-өыг Комі областыг ужалан јөзыд һекор ез вермывлы велөдчыны ас гөм выло. Көді велөдчыліс комі ужал-ыг јөз піөыд, ставыс велөдчыліс өтепендіја выло. өтепендіја бөгтісны об-ластлыг і государствөлыг. Сіз-кө, Комі областлөһ ва-жөһ-һын мунө вөлі асгыс јөзсө ас щөт выло велөдөм. Контрактјас, обязаөельство-јас мј важөһ-һын студент-јаскөд кырымавлім.

Көт тајө өһіја контра-ктатсіјаыд і абу Комі об-ластыдлы вылтор, сөмын мјјан комі студентјасө јо-на зев шыөдіс. Студент-јасыд гөһөс, гөмыд быдөһ-лы колыштө—өтарө-кө. мө-дарө-кө і спетсіалістјасыс мјјанлы зев-жө јона колө. Рөчјасыд да мукөд кыв-ја јөзыд гөһ Комі област-ад оз дыртө овны, пыр ві-рөдөһы бөр мунны. Тајө бөкөһыс мјјан колө һа-фөйтчыны бара-жө комі спетсіалістјас выло.

Став өһіја велөдчыг ко-містудентјасыс-кө пондасны ужавнысө локны Комі об-ластө і секі мјјанлы оз пон-ды тырмыны спетсіаліст-јасыд. өһі-жө уна комі спет-сіалістјас ужалөһы бөкын, абу Комі областын. Медем ескө көт комі велөдчыөјас-сө мјјанө вәјөдавны, таво-

һаһ Комі област јонжыка заводітіс отсавны велөд-чыөјаслы. Сөгөа отсөгсө пондіс ғетавны јона арта-лөмөһ, медем ескө гөмыс вөз ез воһ. Пөндіс сту-дентјаскөд кырымавын чо-рыд договорјас.

Көһан во бөкөвөј кар-јасын велөдчыөјаслы отса-лөм выло бјуджетыг вөлі ғетөма еһа-һа. Таво выло ғетөма 76 сурс шәйт. Тајө өм вылас шуөма контра-ктірујтны өө кымын велөд-чыөс, кодјас таво төв, лі-бө локтан төв бөрын коһ-чітасны вузјас.

ОМХ 6 морт, колхозсо-јузлы—3, обонолы—7, ОЗУ-лы 8, туј јукөдлы 2. Кон-трактірујтісны асланыс щөт выло здравотфел—3-өс, госстројконтора—3-өс, ко-мілес—7-өс. Гөм сетны шу-өма тајө студентјасыслы унаног: 35 шәйтһаһ 150 шәйтөз төлыг. Сөгөа шу-өма сетны отсөг кыһ шәйтөһ 16 студентлы.

Шуөма контрактірујтны локтан тулыс кешлө бөкыг ОМХ—5 технікөс, туј ју-көдлы 5 технікөс-жө. Ғетөма өтепендіја бөкі тех-һікумјасын комі велөдчы-јаслы, кодјас пондасны уж-авны: ОМХ-ын—12 морт-лы, ОБОНО-ын 2 мортлы, кооператівјасын—2, ОЗУ-ын ужалөјаслы—10 морт-лы, обздравын ужалөјас-лы—16 мортлы. Бөкі тех-һікумјасын велөдчыөјаслы һөһта-һа лөб содтөма өте-пендіја 10 кымын да өте-пендіја кык кымын вузјас-ын велөдчыөјаслы. Таыг кынз гөһ велөдчыөјаслы пондасны сетны ічөтөк от-сөгјас і һемһачествојас пыр.

Контрактјас лөгөдігөн паныдагісны со кушөм һе-лучкіјас да гөкыдторјас.

1. Комілеслөһ контра-ктірујтөма өтө рөч студент-өс, кодлы быд төлыг ғетө-маөс отсөг 150 шәйтөһ. Бө-рын каһаліһы, вөлөмкө тајө студентыс һөһта-һа служітө да служба вывөыс бөгтө 225 шәйт,—ставсө

375 шәйт төлыөһ. Комі-өһа щөктіс комілеслы тајө контрактсө орөдны судөһ да студентыслыг пөрјасөм-сө гіжіс партіјнөј јачөјка-ас, меде һакажітасны пөр-јасөмгыс. Тащөм пөрјасөы-јасыд і воҙө ковмас від-чыһы.

2. Меліоратівнөј техни-кумын велөдчыг өтепенді-ат Будрін, кодлы којмөд во-һын ғетөө өтепендіја, таво арнас пондіс корны өтепендіја 125 шәйтөһ тө-лыг, 35 шәйт местаө. Онө-кө-пө ғетө 125 шәйтөһ тө-лыг, ме-пө контрактірујтча мукөдлаө. Мјјан педтехні-кум коһчітыг ушөтөһас бөг-төһы сөмын 65 шәйтөһ, а Будрінлы кык во-һа колө велөдчыны, а ковмөма-һын 125 шәйт төлыөһ да өд һөһта повөөдлө. Тащөм өтепендіјатјасыдкөд воҙө кешлө, фөрт, лөб заводі-һы чорыджыка горһтһы. Комі област сетө өтепен-діја, кодөс лөб мынтыны комі јөзлы ужалөмөһ. Вор-сөмјас тані һөкушөм оз ло і воҙө кешлө.

3. Меде ескө мјјанлы сту-дентјасөс контрактірујтігөн вөлі коһһыжык, мј вөлі көс-јам мукөд студентјасыслы сетны сөмын отсөг госөте-пендіја діһө. өһі мјјанлы студентјас гіжөһы, мыј кон-трактірујтігөн госөтепенді-јаыс өткәжітөһы. Тајө бөк-өһыс контрактатсіја јылыг јона-һа ковмас мөвпавны, кызіжык ескө контрактат-сіјасө коһһыджыка нуны: оз-ө пөһ мјјанлы ас кывја јөзлы (һацмен) перјыны коһһөд торјас, лібө кықкө мукөд һөгөһ.

І. Кодаһөв.

Льгов. Льгов округын колхозјас шуісны чукөртһы 1 мільон 500 сурс шәйт трактор вөчан завод стрө-ітһы аванс выло. „Красный хлебороб“ да „Красный сеятель“ колхозјас ғетісны һын 6000 шәйт.

Вөлі крушенъё појездын.

Нојабр 4 лунё, 7 час асылын, Мурманска кортту вылын зурасисны почтовёй појезд товарној појездкөд. Кыкнан појездыслон паровозжасыс шыкисны. Почтовёй појездлөн нөшта шыкис багаж да нөшта вагонжас, ранытчис машинист, багаж вагонын ужалыс да пошта диннын ужалыс. Товарној појездлөн жугалис кык платформа да шыкис 11. Корттуыс тајо местатыс шыкис-жө.

Кулажас вијисны 2 мортөс.

Томск округын, Пежанытскөй районын, кулажас вијисны механикөс машинотракторној базасы да студент Скворцовөс, кодө вөлі жона ужало коллективизация нүүдөм вөсна.

Вөлөгдаса молочно-хозяјственнөй институт лоө высшөй учебнөй заведееньёөн.

Сельско-хозяјственнөй образования вөсна төждыс Сөвет шуис вөлөгдаса молочно-хозяјственнөй институт вөчны высшөй учебнөй заведееньё да лөсөдны гетчө кык факультет: факультет молочного дела да животноводческөй да кормо обрабатывающөй факультет. Институтыс кутас велөдны спетсиалистжасөс јөв вөчан уж куза да скөт вөдөтөм организујтыжасөс. Институт бердас лоө нөшта востөма техникум, көні кутасны велөдчыны јөв вөчан уж куза мастерө, опытној стантсия, дај общежитијө студентжасыс. Вөлөгдаса институтыс учебнөй овмөссө да Марфинскөй опытној стантсия шуөма өтүвты өтө овмөсө. Институтыс лоө Наркомзем ведомство улын.

Сотсиалистическөй ордыёөмөн производственнөй плансө тыртисны 105% вылө.

Казань. Гардушскөй заводса (Севхимтрестлөн) рабочөйжас сотсиалистическөй ордыёөм нүүдөмөн производственнөй плансө тыртисны 105,3%, продукциясыс себестоимостсө планас шуөм дорыс нөшта чинтисны 14%, а колан во гертис—15%. Ратционализация нүүдөм вөсна заводсыс бөстис 100 сурс шайт барыш. Ордыёөмыс өні мунө вожа моз-жө бура. Орды-

ёны зонь гменајасөн. Гондушса рабочөйжас өні пуктөны мог—1929-30 воөсетны СССР-ын меддонтөм гернөстөй натр да гернөстөй кислота.

Ашхабад. Туркменистан паста мунө культпоход. Неграмотнөйжасөс велөдан ужө кыскөма школьникжасөс, учительжасөс, комсомолецжасөс да коммунистжасөс.

СССР-лыг граничајассө дојијөн угө Волин јорт.

Мөс куа. Нојабр 18-өд лунө Сөвет республикалыг граничајассө бело-китајечас угласөмыс дојијөн угө Волин јорт, дальне-восточнөй армија бердса газет „Тревога“ ужалыс. Печат бердын ужалысас колө төдмасыс военнөй ужөдөн, медым кор капиталистжас панасыс выль война, советса журналистжас перөда да винтовкаа көн вермасыс став вынөн укөдчыны врагжас вылө. „Уральский рабочий“ газетын ужалысжас угыс Волин јортөс вежны „Тревога“ газетө ужалөм выль ыстисны коммунист-журналистсө да бөстисны газетыс вылын шефство. „Уральский рабочий“—лыг вөзмөстчөмсө ошкөмөн печат бердын ужалысжас сектсиялөн ЦБ чуксалө редакцияса коллективжасөс щөщ бөстны шефство улө „Тревогасө“, сө-жө лөсөдны военнөй фонд.

„РОТЕ ФАНЕ“ ПЕТ-КӨДЛІС ЈӨЗ ГІН ВОЖӨ НӨШТА ӨТІЗМЕНЪІ КӨС.

Берлин. „Роте Фане“ (германија компартиялөн) газет петкөдіс јөз гін вожө берлинса сотсиал-демократ партиясыс нөшта өтө журнүүдөс, Урихөс. Урихыс лоө металлистжас реформистскөй сојузын берлинса организацияын ужнүүдыс да берлинса мунтсипальнөй советса шлен. Тыдовтчө—Урих вөлөм вөзјө коммунистжаслы гөм, мед најө гетасны материал компартияас щөщ ужалыс Ломан вылө. Ломаныс вөлі берлинса мунтсипальтетын сотсиал-демократ партия фракцияын јуралысын. Сө-жө Урих вөлөм ылөдлө коммунистжасөс быдсама торжас көсјөмөн, мед најө гетасны материал тајө-жө сојузса мөд лидер вылө, сотсиал-демократ Циск вылө. Тајө Урих аслас ужөдөн пазөдалис профсојузжасөс.

ВӨР КОПЕРАТСІЈА ПЫР БУРМӨДӘМ ВӨР ОВМӨС.

Правительственнөй органжаслөн шуөмжас гөртө вөр коператсиялыг вожө быдмөмсө, паскалөмсө колө нүүдны, лесохимическөй да пуге колана көлү вөчөм куза мастертвожас гөгөр котыртөм, производственнөй коперативжасөс ужалыс јөзөс кыскөмөн, сө-жө вөрлежан да вөрпөлітан промысјас коперіујтөмөн. Сө-жө ужсө медвојдөр, ферт, колө пуктыны вөрлежан госуларственнөй организацијајаслөн лесозекајас вылын.

Комі областын езкө подувјас-і экономика боксаң зев позанаторжас емөс вөр коператсия быдмөмыслыда, сөмын өніја кадөз сө-жө быдмис вывти-на нөжө. Став ужыс тајө коператсияјаслөн Комі муын јөрмөма кыч-комын ічөтөк артелжасө, шлен лыдыс сені уна вылө-нын кајө 10 мортөз артел вылө, оборотжасыс сөщөм-жө ічөтөкөс-дај.

Такөд щөщ колө нөшта артыштыны і сө-жө, тајө артелжасыс чужавлисны кыч-сүрө, некод најөс езөтүвты, некушөм планжас-ны вескөдлөм-ні на вылын езөвөлы. Сы вөсна артелжасыс оз-на вөлі прамөјаудитны јонмынысө-да бура уж-нысө пуктыны, а разгалө-ны-нын.

Областувса коперативнөй центрыс (вескөдлыгыс) езөв-да разгалисны вөрлежан став артелжасыс Лузса районын, сө-жө артелжасас езкө-і шленжасыс поводнөй уна вөлөмаөс і вынөрыс вөлөма-да. өніја кадө езкө, ферт, тајө артелжасыс зев төдчана ужжас нүүдисны Лузс районд.

Вожө вылө Комі областын вөр коператсия та вы-жө кытчыны некушөма оз вермы. Вөр промышленност куза лөсөдөм вөт во-са план вермас бура, некушөма торкөсөтөг, пөрны олөмө сөмын вөр коператсиялыг ужсө дугдывтөг бурмөдөмөн, јонмөдөмөн. Сө-жө, тајө ужыс зев колана, сы вылө ковмас јонжыка вөзөдлыны не куш сөмын областса вескөдлыг органжаслы, а щөщ і улысса став аппаратыс, став общественностыс.

Өніөз вөр коператсия вылө чунжас пыр вөзөдөмыс зев омөлтөр. Од сө-жө вермас лоны јона төдчана тор-јөн сотсиализм нога овмөс течөмас Комі областын. Пырыс-пыр-жө тајө омөлтөр-

сө колө бырөдны. Нөтө нүүдөчтөг медвојдөр колө чорыда кутчыны организујтавын вөрлежан артелжас.

Комі областын зев гырыс вөрлежан ужжасыс, сы вылө колана јөзөс тырмы-мөн індөм куза торкөсөлөмжасыс, котыртөм јөз костын ужжас нүүдөгөдөм нелучкөжасыс щөктөны вөрлежан коперативнөй артелжасө лөсөдөм могыс ужсө лыдыгыны медвожаөд. Клас-сөвөй вөз нүүдөмөн лөсөдөм вөрлежан гырыс артелжас лөны зев ыжыд вынөн вөрлежөмын, вермасыс гөт-ны чорыд отпор кулажас-лы, дај сө-жө районжасас кутас буржыка-і өдөжөк-і тырны учөтөм вөрлежан планжасыс.

Таво вөрлежан коперативнөй артелжасө лөсөдөм могыс ужжасыс мунөны ку-јөм районын Лузсаын, Вө-зынсаын да Јөмдінсаын. Ча-јтөма организујтыны 15 кымын артел, кык сурс кымын шлен сетчөкыскөмөн, оборотсө чајтөма кајны 500 сурс шайтөз. Артелжаслөн лоө асланыс торја көжајство да кутасны ужавны вөр-промхозжаскөд чорыд до-говоржас гөртө, коджасөс лоө лөсөдөма Кустпромсојуза—Комілеса кост лөсөдөм, тивө-повөй договор пыфди пук-төмөн.

Артелжас лөсөдалөмсө лоө нүүдны бурөс, кор за-водөтчас-нын вөрлежөм,—тајө артавын да пуктыны сө-жө ужсө сө-жө, медым езкө вөрпромхозжас, лесохимическөй артелжасыскөд договоржасөс лөсөдалөгөн, ез-нын бјурократавын, а пер-војја каджасас мед вөлі гө-төма-на і колана отсөгжас.

Локтан воө вөрлежанін-жасын коперіујтан ужсө колө јона пазкөдны, медым став гырысжык вөрлежан учасокжасас ужалисны-нын артелжас.

Лесохимическөй коператсия ужын медса јона колө вөзөдлыны өр вөчан (тер-пенчөтіннөй) производство вы-лө. Мыј јонжыка паскалө тајө производствөыс, сө-жө ешажык ковмас вајны за-граничаыс промышленно-стын колана канфоль да ун-жык позас вузавны загра-ничаө скипидар. Медвожаа восковжасыс ОМХ-лөн тајө прөмыссө пазкөдөм куза петкөдлөс-нын төдчөмөн бурінжас, сөмын, колө шу-ны, ОМХ тајө прөмыс во-

жө пазкөдөм нас правөччыны оз вермы. ОМХ-лөн стрөйтны заводөтөм терпенчөтіннөй выль заводын нагрукжас чајтөма лоны сөмын 25-30 процөнт. Сө-жө скипидар та-јө жасөс чукөртөмыс мыш-колана рабочөйжас тырмы-төмө.

Тајө прөмысыс өдө-сө ра вермас быдмыны, па-кавын сөмын вөр копера-сия пыр. Вөр учасокжас гөгөр быт ковмас лөсөдө-ны артелжас өра торжас (жөвөтса) чукөртөм мо-сө сө-жө артелжасас колө коты-ны нывбабажасөс-і чөд-жасөс-і.

1929-30 во вылө ча-јма организујтыны тер-пенчөтіннөй 10 артел 300 мор-ыс, коджас пондасын ч-көртны жөвөтсасө 156 то-на; оборотыс кајас 70 су-шайтөз.

Терпенчөтіннөй произ-ство кыпөдөм могыс да цен-рөн лөжөм гөмсө кола-ногөн вөжөм могыс колө ст-производствөсө індыны ө-кө—зөтны лесхимкопера-сия вескөдлөм улө, ОМ-өн стрөйтны заводөтөм те-пенчөтіннөй заводсө Ку-промсојузлы гөтөмөн.

Сө-жө да фөгөд вөчөм бө-саң 29-30 во вылө індө-организујтыны 7 артел 23-шленныс, оборотыс лоө 3-сурс шайт.

Пуге быд өкас кө-вөчан мастертвоа—куст-ра кооператсиялөн во-быдман тујжасыс сө-жө емөс, столаритөм, плөт-чајтөм, доздук вөчөм, ле-гајас, гөгылжас (көль-са-пыжжас вөчөм, мукөдтор-мас јона паскавын. 29-во вылө тајө боксаң чајтө-организујтыны вөт кымын ар-жө-тел 200 кымын шленөс сет-кө-кыскөмөн да 25 сурс шайт-оборотөн. Ставыс 29-во-воын вөр коператсия ө-мис организујтөма 40 артел-3000 шлен лыдөн да 6-з-ыл-сурс шайта оборотөн.

Јадрихинскөй.

Отв. редактор Н. Шахов.

КАПП-лөн чукөртчөм.

Талун, декабр 5 лунө, рын-6 часаң редакцияын лоө чу-кө-көтчөм КАПП шленжаслөн (кө-көтчөм карса коллективлөн).

Лоө кывзөм Пармазон-ыл гөжөджас лыдыгөм да өр-төм.

Сөвөа „Настук“ лыдыгөм-мыјда. Корам щөщ воыны к-ас-литератураын интөресујтчы-лы.

КАПП Правлөни.